

Rede bij gelegenheid der inwijding van het R.K. kerkhof te Rijsenburg

<https://hdl.handle.net/1874/236368>

R E D E

BIJ GELEGENHEID

DER INWIJDING VAN HET R. K. KERKHOF

TE

RIJSENBURG,

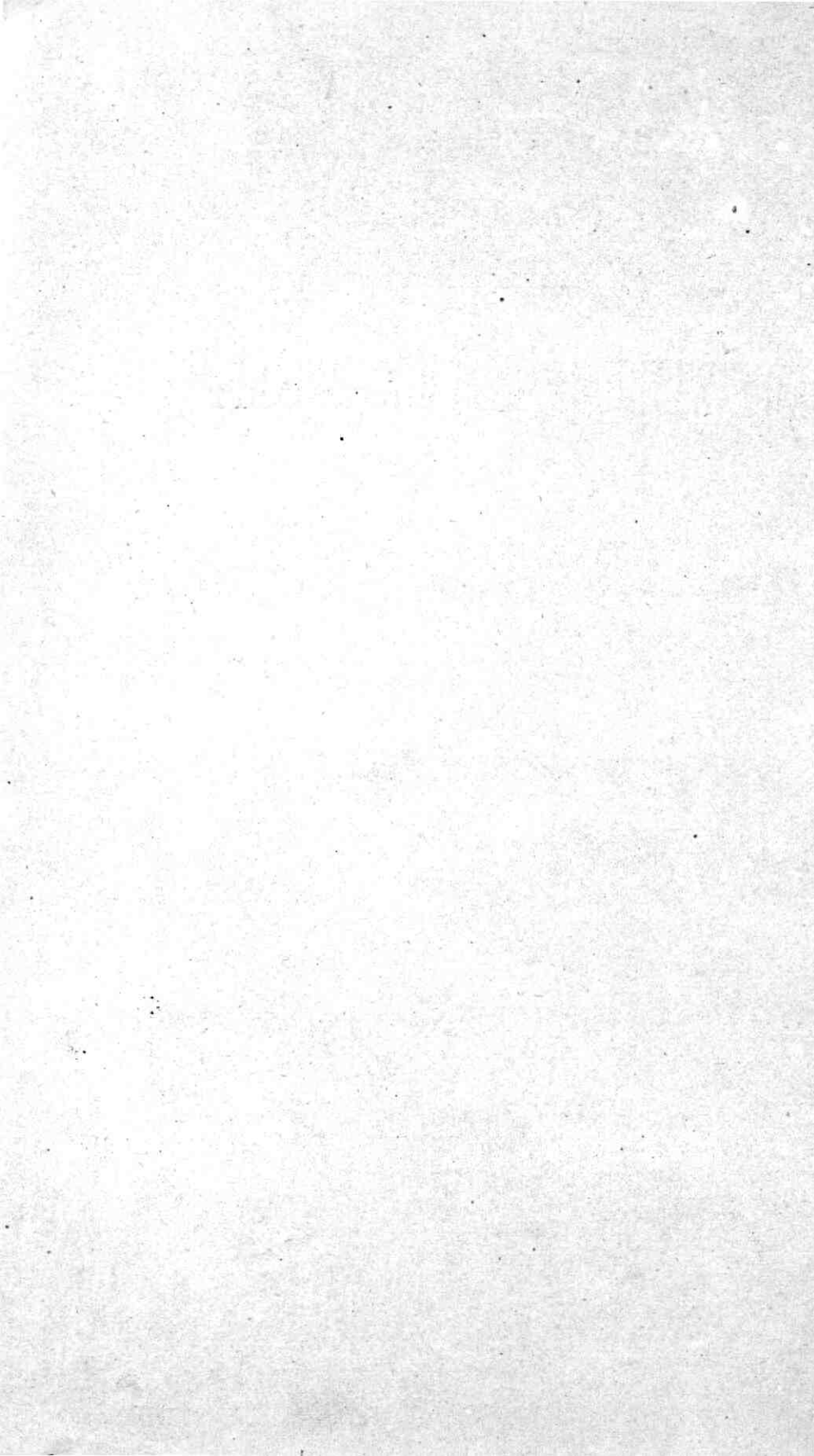
UITGESPROKEN

DOOR

C. B. VERHEUL.

RIJSENBURG,
PETIT & Co.

Vak 103

89

R E D E

BIJ GELEGENHEID

DER INWIJDING VAN HET R. K. KERKHOF

[10 Oct. 1872]

TE

RIJSENBURG,

UITGESPROKEN

DOOR

Cornelis
Bernardus
C. B. VERHEUL.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT
COLL. THOMASSE

RIJSENBURG,
PETIT & Co.

1872

IMPRIMATUR.

ULTRAJECTI,
26 Nov. 1872.

J. H. WENSING,
Emer. Prof. Lib. Censor.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3543 7122

Het was voor de R. K. Gemeente een even onverwacht als smartelijk bericht, dat hare begraafplaats, als niet op den bepaalden afstand van de kom der gemeente gelegen, voor de volksgezondheid schadelijk werd geacht, en dien ten gevolge buiten gebruik gesteld moest worden.

In de ongelegenheid, waarin zich nu de R. K. Gemeente bevond, werd oogenblikkelijk te hulp gekomen door de edelmoedigheid van de Hoog Welgeboren familie van Rijkevorsel, waardige nazaten van den Stichter dezer Kerk, den Edelen van Oosthuijse van Rijsenburg.

Eene aanzienlijke oppervlakte gronds werd door haar aan de R. K. Gemeente geschonken, om daarin eene ruime vergoeding te vinden voor het te lijden verlies; een geschenk verhoogd door de bijzondere welwillendheid van een lid der familie, den Hoog Welgeboren Heer Jonkheer Th. van Rijkevorsel, die het Kerkbestuur toestond in zijne bezittingen een plek naar believen uit te kiezen, waar het de nieuwe begraafplaats wenschte aan te leggen.

Gesteund door de reeds zoo menigwerf geblekene, en alom bekende offervaardigheid van den Wel Edelen

—

Heer D. F. W. Otterbein werd weldra de eerste spade in den grond gestoken, om den gekozen bouwakker naar de teekening van den Architect H. J. van den Brink, die geheel belangloos den aanleg op zich had genomen, in een schoon Kerkhof te herscheppen, een arbeid waarin de bekende kunstenaar, volgens de algemeene getuigenis, volkomen heeft mogen slagen.

Den 10^{den} October werd door den Hoog Eerw. Heer F. P. van de Burgt Kannunik van de Metropolitaan Kerk van Utrecht en President van het groot Seminarie het nieuwe Kerkhof ingewijd, en mag nu de R. K. Gemeente zich in het bezit van eene begraafplaats verheugen, die haar beste verwachting verre heeft overtroffen.

In de uitgave van de rede bij gelegenheid der inwijding uitgesproken, heb ik slechts een middel gezocht om eene openbare hulde van dankbaarheid te brengen aan hen die den dank van de R. K. gemeente van Rijsenburg zoo zeer verdienen.

Rijsenburg,

3 November 1872.

Caro mea requiescet in spe quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Ps. XV : 9 et 10.

Mijn vleesch zal rusten in hope, want Gij zult mijne ziel niet laten in het rijk des doods, noch toelaten dat uw Heilige het bederf zie.

Eeuwige dank moet aan God worden toegebracht voor de onwaardeerbare gave des geloofs, die Hij ons in Zijne grenzelooze barmhartigheid geschonken heeft, voor dat kind des Hemels, afgezonden om ons in dit dal van tranen te troosten en op te beuren. Wat ware zonder die weldaad 's menschen leven anders dan een aaneenschakeling van teleurstellingen en verijdelde verwachtingen, van ondragelijk lijden en hopeloos verdriet? In kommer zouden wij het ten einde sleepen, om, aan het graf gekomen, zonder hoop dat oord van verschrikking binnen te gaan. Heerlijke gave dan des geloofs, dat als met een helderen fakkel ons pad door dit tranendal verlicht. Ja, wel zal altijd hier beneden kommer en lijden minder of meer ons deel wezen, maar toch

door het geloof gelenigd, verzoet en aan eene betere hoop verbonden. Geen voorval zoo treurig, waaraan het geloof geen blijder aanzien geeft, geen hoofd zoo moedeloos neergebogen dat door het geloof niet kan worden opgerigt, geen plaats, hoe smartelijk de herinneringen daaraan verbonden, ook wezen mogen, die het geloof niet met gelatenheid en vertrouwen leert te aanschouwen.

Het geloof immers rigt onzen blik naar boven ver boven dit stof en deze aarde; met zijn licht ons bestralende zuivert het onze denkbeelden, wijst ons heen naar een beter deel, naar onze eeuwige bestemming en doet ons dat woord van den Apostel begrijpen: dat hun die God lief hebben alles ten goede medewerkt 1).

Kent gij, M. H., denkbeelden, die voor den mensch meer verschrikking hebben, dan die van dood en graf? Van dood, waarbij wij van allen en alles moeten scheiden, en alles en allen zich scheiden moeten van ons, — van graf, waarin onze lichamen tot stof wederkeeren, en het aas zullen worden der wormen? Van dood, waardoor wij beroofd zullen worden van het hoogste natuurlijke goed op aarde; van graf, wat de bezegeling zal zijn van onze nietigheid?

Wie zal het den ongeloovige ten kwade duiden de gedachte aan zijnen dood verre te houden, en dien van zijne dierbaren troosteloos te beweenen? Wie zal het

1) Rom. VIII; 28.

wraken, wanneer hij slechts moedeloze blikken over die plaats henen werpt, waar de overblijfselen der zijnen aan het bederf zijn prijs gegeven, en waar hij zelf bij de verrotting eenmaal eene plaats zal vinden?

Hoe geheel anders is de opvatting des geloofs. Hoe verliezen in zijn licht dood en graf hunne donkere omtrekken en treden zij in meer heldere en bevredigende gedaante voor onze oogen op. Het geloof, dat ons met alles weet te verzoenen, weet zulks ook te doen met dood en graf, ons tot eene hoogere beschouwing opvoerende, noodigt het ons uit de overtollige vrees voor beiden uit het hart te bannen, en de droefheid over het verlies der onzen te matigen.

Wij hebben eene plechtigheid bijgewoond, waardoor voorzeker de gedachte bij ons is opgewekt aan het lot dat ons allen wacht, wij hebben de plek zien inwijden waar velen onzer eenmaal zullen worden neergelegd; een stille weemoed heeft zich welligt daarbij van ons meester gemaakt, terwijl de herinnering aan de dierbaren, die ons reeds zijn voorgegaan, ons gevoel nog meer heeft geschokt. En toch de Kerk beschouwt de inwijding van den Godsakker niet als eene treurige plegtigheid, want met het kleed der vreugde, met het witte kleed wil zij dat hare bedienaren die verrigten zullen. De Kerk beschouwt dood en graf met de oogen des geloofs, en, daarmede beschouwd, hebben zij alle verschrikking verloren. Welnu het is in dien zin der Kerk dat ik spreken en dood en graf met u beschouwen wil.

Wanneer wij in den 15^{den} Psalm die woorden van David lezen: „mijn vleesch zal rusten in hope, want gij zult mijne ziel niet laten in het rijk des doods, noch toelaten dat Uw Heilige het bederf zie,” dan begrijpen wij dra, dat zij door David in hunne volle beteekenis niet van zijn eigen persoon gesproken zijn. David toch kon van zich zelve niet zeggen, dat zijn vleesch het bederf niet zien zoude, want, zooals de H. Petrus den Joden reeds opmerkte: David was gestorven en begraven en zijn graf tot op dien dag in hun midden 1). David sprak dus als profeet en in den persoon van den toekomstigen Verlosser. Ja Jesus, de Zoon Gods, Hij kon zich beroemen, dat Zijn vleesch in hope rusten, dat Hij in de helle niet verlaten zijn, en Zijn vleesch het bederf niet zien zou. En toch David sprak ook van zich zelve. Door het geloof was hij met den toekomstigen Verlosser verbonden, en in en door die vereeniging zou niet alleen hij, maar zouden alle geloovigen in die heerlijke verwachting met Christus deelen. Gelijk het sap uit den wortel in de takken vloeit, zoo vloeit ook die verwachting van eene hoopvolle rust, en van eene verrijzenis ter onbederfelijkheid van Christus in alle zijne ledematen over, en wij allen kunnen even als David die woorden herhalen: mijn vleesch zal rusten in hope, want Gij zult niet toelaten dat Uwe heiligen het bederf zien. Het is volgens die verwachting dat

1) Hand. der Ap. II : 29.

ik U den dood en het Kerkhof wil voorstellen. Ik zal u dan toonen :

1. dat de dood eene rust en het Kerkhof eene rustplaats is ;
2. dat de dood eene voorbereiding is van eene heerlijke verrijzenis en het Kerkhof eene plaats van hoopvolle afwachting.

I. Wat kan er weldadiger zijn voor den mensch, die den geheelen dag in onverpoosden arbeid heeft doorgebracht, dan bij het vallen van den avond zijne vermoeide ledematen uit te strekken en van zijnen drukkenden arbeid uit te rusten? Wat kan er heilzamer voor den zieke zijn, die dagen en nachten zich onrustig op zijn bed van smarten heeft om- en omgewend, dan ten laatste zijne oogleden door den slaap te voelen bezwaren, en zacht en kalm in te sluimeren? Welnu, het is onder dat liefelijke beeld van rust en slaap, dat in de H. Schrift de dood ons wordt voorgesteld.

Wij lezen in het H. Evangelie dat Lazarus, de broeder van Martha en Maria, de vriend van Jesus, door eene ernstige ziekte was aangetast 1). De beide zusters zonden nu een bode naar Jesus om Hem van dat voor hen zoo treurige voorval te verwittigen, in de hoop dat de magtige en weldoende vriend komen zou om Lazarus, even als hij zoo vele anderen gedaan had,

1) Joan. IX : 1 en verder.

te genezen. De Zaligmaker, die in alles de eer van zijn Hemelschen Vader beoogde, voldeed echter niet aan dat verlangen. Hij bleef op dezelfde plaats en vertoefde er zoo lang tot Lazarus gestorven was. Hij die alles wist, maakte zulks aan zijne leerlingen bekend. „Lazarus, zoo sprak Hij, onze vriend, slaapt.” De leerlingen nu vatten die woorden in hunne eigenlijke beteekenis op, meenden, dat de ziekte eene gunstige wending genomen, en eene weldadige slaap Lazarus bevangen had. „Meester, zoo spraken zij, indien hij slaapt, zal hij gezond worden.” Maar nu verduidelijkte Jesus zijne meening, en gaf hen te kennen, dat Hij met dat woord „slaap” den dood bedoeld had, want dat Lazarus was gestorven, en Hij zeide nu: „Lazarus is gestorven.” Ziedaar dan hoe de dood in Jesus oogen een slaap, een rust is, voor allen die in den vrede des Heeren uit dit leven heengaan. Geloof toch niet, dat de Zaligmaker daarom den dood van Lazarus met den naam van slaap bestempeld heeft omdat hij hem na weinige dagen wederom ten leven zou opwekken. Wij zien immers dat de dood, ook zonder die spoedige opwekking, op eene andere plaats van de H. Schrift onder datzelfde beeld ons voorgesteld wordt. Het was de H. Joannes, die dat treffende woord uit den mond van den Geest des Heeren vernemen mogt, met last om het ter onderrigting aan alle eeuwen mede te deelen, het woord dat hem betuigde, dat wij, wel verre van hen die in den Heer gestorven zijn te beklagen, hen

veeleer gelukkig moeten heeten. „Schrijf, zoo sprak de Geest des Heeren tot Joannes, „zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven,” 1) en even als vreesde Hij dat die verzekering in twijfel getrokken en de dood voor den brave niet als eene weldaad mogt gerekend worden, voegde Hij er onmiddelijk die woorden bij: „van nu af aan rusten zij van hunnen arbeid.”

Waarom dan den dood zoo zeer gevreesd; waarom door onze troostelooze smart als gepoogd om hen, die ons zijn voorgegaan, in het leven te doen wederkeeren? Neen, luisteren wij naar de stem des Heeren, die ons getuigt dat de dood voor ons eene rust zal zijn, en dat zij, die in den Heer ontslapen zijn, rusten van hunnen arbeid!

Maar, vraagt gij mij, zoude dat woord geen zinledige klank, geen figuurlijke spreekwijze zijn om een harde waarheid te omsluijeren of het terugstootende van den dood voor ons gevoelig hart te verbloemen. Zou de dood waarlijk voor ons een rust kunnen heeten? Welaan M. H., stelt het leven van den mensch, vooral van den Christen, u voor oogen, doorloopt het met al zijne wisselvalligheden, met al zijn strijd en oordeelt dan zelve of het leven geen voortdurende onrust zij. Job reeds riep uit: Een mensch uit eene vrouw geboren wordt met ellende vervuld; in zijn oog, was de mensch als een bloem, die ontluikt en weldra vertreden

1) Apocal. XIV: 13.

wordt, als een blad dat door den guren herfstwind wordt op- en neer- en voortgejaagd tot dat het in het stof verdwijnt. En toch Job kende het leven van den Christen niet. Aan de poort des Christendoms wordt ons reeds de belofte van verloochening en strijd afgevraagd? De Christen is de leerling van den God-mensch die een kruis gedragen en door lijden zijn heerlijkheid zich verworven heeft; die ook allen toeroept: die na mij komen wil, hij neme zijn kruis op, verloochene zich, en volge mij. Is zulk een leven geen onrust te noemen? En wanneer wij dan dag aan dag aan tallooze en verwoedde vijanden het hoofd moeten bieden, wanneer wij strijden en altijd strijden moeten, niet tegen hetgeen onze natuur reeds verafschuwt, maar tegen dat wat het meest met ons vereenzelvigd is, tegen neigingen die ons dierbaar zijn, tegen ons eigen vleesch en bloed, wordt het ons in dien strijd dan niet menigwerf bang om het harte, en indien wij niet wisten dat God onze wankelbaarheid schraagde, zouden wij dan het hoofd niet moedeloos laten hangen? Ja zalig zijn de dooden die in den Heer sterven, van nu af aan rusten zij van hunnen arbeid.

De arbeid heeft opgehouden, de strijd is gestreden.

Hunne lichamen rusten op de legerstede door de hand der Kerk zelve gespreid, op den akker die de Kerk in hare taal den naam van rustplaats gegeven heeft. Die rustplaats, de Kerk heeft ze geheiligd en door gebed en zegening tot een onschendbaar

verblijf van het stoffijk hulsel harer kinderen ingewijd. De engelen des Heeren zullen de graven bewaken, want zoo menigmaal de Kerk een der haren dat verblijf van rust binnenleidt, smeekt zij den Heer zijnen engel als bewaker af te zenden.

Daar rusten die lichamen onder de schaduw van het kruis, waaraan Hij heeft gehangen, die de bitterheid des doods heeft weggenomen. Ja, meer nog, zij rusten daar als aan de voeten van Jesus, den goddelijken herder; zij zijn de schapen zijner weide, en de lammeren zijner kudde, levende en stervende hebben zij Hem toebehoord, ook in het graf zullen zij niet van Hem gescheiden worden. Nabij het heiligdom waar Jesus woont, waar Hij in het tabernakel zijn tent heeft opgeslagen, en waaruit Hij voortdurend zijn oog zorgvol over hen kan doen henengaan, en als wachter het Hem toebehoorende kan beschermen, daar hebben zij in de stilte een rustplaats gevonden.

En hunne zielen? Zij rusten reeds in den schoot van God, en worden daar voor hun arbeid en strijd overvloedig beloond. Met vreugde zien zij terug op de loopbaan, die zij aan deze zijde van het graf hebben afgelegd en hoe moeilijker hun arbeid, hoe heviger hun strijd geweest is, des te grooter is nu hun vreugde, des te voller klinkt hun danklied voor den troon van God.

Of mogten zij dat oord van eeuwige rust nog niet zijn binnengegaan en den laatsten penning nog schuldig

blijven: aan de bange onzekerheid van hun toekomst is toch een einde gesteld; treurig moge nog hun toestand in die plaats van zuivering wezen, de strijd toch is volstreden, de toereiking der zegepalm moge nog korter of langer vertraagd worden, de zege is toch bevochten. Troostvolle gedachten! Hunne lichamen rusten als aan den voet des altaars, waarop dat groote verzoeningsoffer voor hen zal worden opgedragen, waarop het bloed van Jesus krachtig voor hen zal tusschen beiden treden en rondom hetwelk hunne broeders en zusters zich zullen vereenigen om hunne smeeking en aan den Vader van barmhartigheid en van alle vertroosting voor hun rust aan te bieden.

Zoo blijft het dan altijd waar, dat de dood eene rust, en het graf eene rustplaats is. Ja, zoo menigwerf wij den Godsakker voorbij zullen gaan, zullen wij welligt met een stillen weemoed onze blikken naar die plaats henen rigten, en onze dierbare afgestorvenen met droefheid gedenken, maar immer zal dan ook het geloof zijn stem in ons doen hooren; „Mijn vleesch zal rusten in hope. Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven; van nu af aan rusten zij van hunnen arbeid!”

II. Ten tweede de dood is eene voorbereiding voor een heerlijke verrijzenis en het kerkhof eene plaats van hoopvolle afwachting.

Niet altijd zal de dood over onze lichamen heerschen. De dood, die losscheuring van ziel en ligchaam, is eene wanklank in de door God uit genade vastgestelde

orde, en veroorzaakt door de zonde. Door de zonde, zegt de Apostel, is de dood in de wereld gekomen, 1) en op eene andere plaats, noemt hij den dood de soldij der zonde 2). Een Verlosser is ons echter geboren, die het handschrift der zonde, dat tegen ons was, uitwischte, den mensch met God verzoende, de wonde herstelde en de gevolgen der zonden wegnam. Wonderbare Godsbeschikking! De Heer van het leven onderwerpt zich aan den dood, opdat uit zijn dood het leven ontkieme, de zwakheid wordt zijn sterkte, en Hij, die door den dood overwonnen scheen, viert in die schijnbare nederlaag de zege. Ten derde dage verrijst Hij uit het graf, en wat in Hem sterfelijk was had de onsterfelijkheid aangetogen.

Gelijk nu het geheele werk van Jesus ons ten nutte was, zoo was de overwinning op den dood ook eene overwinning voor ons. Maar geheel iets anders is het, die overwinning voor ons behaald te hebben, geheel iets anders ze aanstonds voor ons geldend te maken. Het eerste is geschied, het laatste zal, opdat die overwinning te luisterrijker blijke, eerst bij het einde der tijden plaats grijpen. Gelijk de zonde en het bederf zich eerst in hun volle kracht moesten ontwikkelen voor en alear de Verlosser op aarde verscheen, zoo moet ook eerst de dood in zijn volle kracht te voorschijn treden voor en al eer die kracht verbroken werd. Dan

1) Rom. V: 12. — 2) Rom. VI: 23.

wanneer de dood door het vallen van het laatste slag-offer zich als alles overwinnend getoond, en al wat leven ontvangen heeft voor zijn geweld heeft moeten bukken, dan zal Jesus hem de overwinning uit de handen wringen, en zoo als de Apostel zegt, ook zijn laatsten vijand, den dood vernietigen 1). Wanneer dat uur geslagen zal zijn, waarop het Hem behagen zal zijne volkomene overwinning kenbaar te maken en zijne uitverkorenen uit den doodslaap op te wekken, dan zal er eene stem van den troon, van den Zone Gods zelve uitgaan die den dooden bevelen zal te herleven. Verdorpe en verdroogde beenderen, hoort de stem van uwen Heer 2). Op den klank van die alvermogende stem, die in één enkel oogenblik over aarde en zee en tot in de diepste afgronden en kolken gehoord zal worden, zal alles zich beginnen te bewegen, de afgronden en kolken zullen aan haar gehoorzaam, hunne dooden wedergeven, die hun niet als een prooi ter verslinding, maar als panden ter bewaring werden toevertrouwd; want Jesus, die de zijnen bemint, en ten einde toe bemint, zal bezorgd zijn om van alle hemelstreken de overblijfselen van die Hem dierbaar zijn te verzamelen. De ongeloovigen mogen bij het hooren van zulk een magtwerk spottend het hoofd schudden, wij die de kracht van het woord des Heeren kennen, verwonderen ons daarover niet. Van

1) Cor. XV : 26, — 2) Ezech. XXVII : 3.

dat woord immers staat geschreven dat het alles heeft voortgebracht, en Hij die onze lichamen uit het niet heeft te voorschijn getrokken, zal ook het stof van die lichamen in den schoot zijner schepping weten te vinden, en mogt ook al het geweld des dood's ze vernietigd hebben, daarom zijn zij toch voor God niet verloren, want met dezelfde gemakkelijkerheid roept Hij datgene wat niet is als datgene wat is 1). En wanneer Hij de lichamen in hunne volkomenheid hersteld zal hebben, dan zal Hij ze met hunne heilige zielen hereenigen, die hereeniging zegenen, opdat zij nimmer meer verbroken worde en de mensch overeenkomstig zijne eerste bestemming voortaan onsterfelijk zij. Die lichamen, hoezeer zullen zij bij die hereeniging winnen, — want zegt de Apostel: onze vernederde lichamen zullen door Jesus hervormd, en aan zijn verheerlijkt ligchaam gelijkvormig worden 2). Neen dan zullen zij niet meer aan bederf en dood onderhevig, maar aan de heerschappij der zonden en harer jammerlijke gevolgen, onttrokken zijn. Dan zullen wij niet meer met Paulus uitroepen, wie zal mij verlossen van het ligchaam dezes dood's 3). De strijd immers tusschen vleesch en geest zal dan niet meer worden voortgezet, maar, terwijl de schoonste eendragt tusschen het hooger en lager gedeelte heerscht, zal geheel ons wezen aan God onderworpen zijn, dan zal dat ligchaam niet meer gebukt gaan onder droefheid

1) Rom. IV: 17. — 2) Philip. III: 24. — 3) Rom. VI: 24.

en lijden, niet langzaam meer worden weggesloopt, de dood heeft zijn heerschappij over ons verloren. Opgewekt uit dien laatsten slaap zullen wij nimmermeer insluimeren, want wat sterfelijk was, heeft de onsterfelijkheid aangetrokken. Altijd jong, altijd frisch, met den dosch der onsterfelijkheid bekleed zullen wij blinken en schitteren, en wanneer Christus op de wolken zal komen, dan zullen wij allen te zamen hoog in de lucht Hem te gemoet treden, om zoo als de Apostel zegt, altijd met den Heer te wezen 1).

Dat heerlijke deel afwachtende rusten de afgestorvenen in hunne graven, zich als voorbereidende voor die blijde toekomst. De landman vreest niet door het uitstrooijen van zijn zaad verlies te lijden, want weldra zal hij op zijne akkers, zoo ver zijn oog reiken kan het welige graan zien golven. Eerst moet het zaad zijne hand verlaten om in de aarde te gaan sterven, om op den dag van den oogst hem een rijk gewin te geven, en zoo moeten ook onze lichamen eerst aan den schoot der aarde worden toevertrouwd, daar aan het bederf worden overgegeven, niet om in het bederf te blijven, maar om, wat bederfelijk is, af te leggen en heerlijk te verrijzen. Onze lichamen zijn, zooals de H. Martelaar Ignatius van zich zelve zeide, het graan van Christus, in de aarde nedergelegd zullen zij in heerlijkheid ontkiemen, want, zegt de Apostel, ge-

1) 1 Thess. IV 16.

zaaid in bederf, zullen zij in onbederfelijkheid opstaan, gezaaid in oneer zullen zij opstaan in heerlijkheid 1). En vraagt gij mij uit wiens kracht die nieuwe schepping zal plaats hebben, dan wijs ik u wederom op dat kruis dat daar op den Godsakker is geplant, op dat overwinningsteeken van Jesus, die over dood en bederf heeft gezegevierd, en door wien de vloek van alle schepsel is weggenomen. Dat kruis is als in het stof dier lichamen neergelaten, opdat het stof door die aanraking de kracht als ontware van Hem, die de verrijzenis en het leven, de eerste der ontslapenen is, die zich zelven heeft opgewekt om nimmer meer te sterven, en ons is voorgegaan, opdat wij allen zouden volgen. Is het niet, alsof uit die graven die rondom het kruis gedolven zijn, eene stem zich hooren deed, een kreet van hoop en blijde verwachting, die met Job uitroept 2) ik weet, dat mijn Verlosser leeft, dat ik uit de aarde zal opstaan en mijn vleesch mijnen Verlosser zien zal. Ja, is het niet, alsof die in den Heer ontslapenen in het graf met hunne aangezichten naar boven gekeerd, reeds hunne blikken sloegen naar de wolken, waarop die Verlosser verschijnen, die hen van de boeijen des doods bevrijden en hunne lichamen in eere herstellen zal?

Zoo is dan de dood eene voorbereiding tot eene heerlijke verrijzenis en het graf eene plaats van hoopvolle

1) Cor. XV, 43. 2) Job XIX, 25.

afwachting, want de Heer zal niet toelaten, dat zijne heiligen het bederf zien.

En nu zou ik kunnen eindigen, indien ik, als hoofd dezer gemeente, geen plicht van dankbaarheid te vervullen had jegens hen die der R. K. gemeente van Rijsenburg in het bezit van dezen schoonen Godsakker gesteld, of tot de voltooiing daarvan hebben medegewerkt.

Dank in de eerste plaats aan U, Hoog Eerw. Heer, die uwe veelvuldige en verdienstvolle bezigheden, als raadsman van onzen doorluchtigen Kerkvorst en als hoofd van eene School, waarop de bloei van Utrechts Kerke rust, hebt willen onderbreken, niet alleen om deze plegtigheid door uwe tegenwoordigheid op te luisteren, maar om de kerkelijke zegening over onze rustplaats uit te spreken. Door uw gebed, in naam der Kerk verrigt, is deze plek ons dierbaar geworden, onze lichamen zullen nu eenmaal, hopen wij, hier in vrede, in de schaduw van het kruis, onder de hoede van Gods heilige engelen rusten, totdat, zooals Gij gebeden hebt, de bazuin van den aartsengel ons ten leven wekken zal om de eeuwige vertroosting binnen te gaan.

Dank aan u hoog adellijke en vereerde Familie, die door eene nieuwe weldaad de gemeente van Rijsenburg nog naauwer aan u hebt willen verbinden. Alles, wat ons hier omringt, getuigt van den godsdienstzin en de mildheid uwer voorvaderen en in deze voetstappen zijt ook gij getreden. Kon ons vrijgeviger, kon ons een geschikter plek worden geschonken dan door u

werkelijk geschonken is. In de nabijheid van het heiligdom waar Jesus woont, en waar het den Katholiek zoo lief is na den dood te rusten, in een stil en vreedzaam oord, waar wij op de graven onzer dierbaren ongestoord zullen kunnen bidden, daar wijst ons het kruis de plaats aan waar wij eenmaal zullen wachten op de verrijzenis en waar wij, ofschoon uit het leven gescheiden, in het midden der levenden zullen wonen. De Heer, die Tobias voor een dergelijk liefdewerk zoo ruimschoots heeft willen beloonen, zal het ook aan u vergelden. Vergelden ook aan hem, die zich zooveel moeite voor deze rustplaats heeft willen geven, maar die overgegeven aan Gods heiligen wil, het werk niet heeft mogen zien voltooien. Rijsenburgs Katholieken zullen steeds aan hunne levende en overledene weldoeners blijven denken, en vooral op den dag, dat jaarlijks het H. offer voor hun welzijn zal worden opgedragen, in dankbaarheid hunne gebeden met dat offer komen vereenigen.

Dank aan U, Edel Achtbare Heer Burgemeester dezer gemeente, die deze plegtigheid met uwe tegenwoordigheid hebt willen vereeren. Dank aan u, die ons zoo menigwerf ter wille zijt geweest, en wiens welwillende medewerking wij ook nu weer ruimschoots hebben mogen ondervinden. De Katholieken van Rijsenburg zullen steeds, naar ik vertrouw, het wettig gezag in u blijven eeren en door hunne volgzzaamheid, de u opgelegde taak vergemakkelijken.

Dank aan u edele weldoener, wiens naam ik niet

eens zal behoeven te noemen, wiens hart en hand altijd, waar hulp en ondersteuning noodig is, zich geopend houdt, en wiens mildheid wij ook nu weer zoo ruim hebben mogen ondervinden.

Dank ten laatste aan den kundigen Bouwmeester, die ons zoo belangeloos in den aanleg van het kerkhof is ter hulp gekomen, die door zijn juist gevoel ook voor de uiterlijke zinnen de verschrikking, aan een kerkhof zoo eigen, heeft weten weg te nemen, en een waas van vrede en liefelijkheid daarover te verspreiden die menig voorbijganger den stillen wensch zal ontlokken: hier zou ik eenmaal willen rusten.

En nu ten slotte M. H. laten wij allen, zoo lang wij in dit oord van vreemdelingschap nog omdwalen en het ligchaam der zonden nog met ons omdragen, zonder ophouden, arbeiden en strijden, arbeiden voor God en het heil onzer zielen, strijden voor geloof en voor deugd, laten wij onvermoeid dien arbeid en strijd voortzetten tot het vallen van den avond, opdat de dood voor ons waarlijk eene rust moge zijn. Dan zal door de hand der Kerk ons op den Godsakker eene legerstede worden gespreid, waarin wij in hope de stem van den Zoon des menschen zullen afwachten die ons wederom ten leven opwekken, en ons verheerlijkt naar ziel en ligchaam tot de aanschouwing van Gods heilig aangezicht opvoeren zal. Amen.

Stoomdruk van P. W. van de Weijer , Utrecht.